

Film
Stockholm

VI ÄR EN DEL AV
REGION STOCKHOLM

Stockholms
stad

STOCKHOLM VÄXER MED FILM

BULLETS

BRÄNN ALLA MINA BREV

PARADISET BRINNER

ÄNTLIGEN

CALENDAR GIRLS

SURPRISE

TAEGLIA

STAMMISAR

LITTLE TO BIG

TROLLTIDER

MIRAKLET I GULLSPÅNG

EN MOT EN

Stockholm växer med film

Filmbranschen är den största kreativa branschen i världen.¹ Som en följd av den digitala utvecklingen och strömningstjänsternas frammarsch har antalet film- och Tv-produktioner ökat explosionsartat. Film, Tv-serier och annan rörlig media är någonting som nästan alla i Sverige konsumerar dagligen. En svensk ser 36 långfilmer om året.²

EN SVENSK
SER 36
LÅNGFILMER
OM ÅRET

Filmbranschen och andra kulturella och kreativa branscher bidrar till att göra en region attraktiv att leva och verka i.

Både film- och musikproduktion kan flyttas och framställas på olika geografiska platser. Att skapa goda förutsättningar för att producera i Stockholm är att säkerställa en kraftfull utveckling av alla de kulturella och kreativa branscherna. En attraktiv region byggs genom innovation och nyskapande. Det är ett område där film och tv-produktion ligger i framkant världen över.

Kärnan i de kulturella och kreativa branscherna är det konstnärliga skapandet. Produktion av Film- och Tv är samtidigt en viktig drivkraft för regional utveckling genom att den bidrar till ekonomisk tillväxt, sysselsättning, kompetensutveckling, sociala värden och utveckling av andra branscher. Film- och Tv-produktioners väl dokumenterade möjligheter att snabbt skapa ekonomisk tillväxt har gjort att många länder och regioner har sett filmbranschen som en nyckelkomponent för tillväxt, inte minst under återstarten av ekonomin efter pandemin.³ Ett flertal länder och regioner har valt att öka finansieringen för lokala samproduktioner. Två av dessa länder är våra grannländer Norge⁴ och Danmark⁵. Ett svenskt exempel är Region Skåne som 2024 tillförde fem miljoner mer i stöd per år till det regionala resurs- och produktionscentrumet Film i Skåne.⁶ För att dra nytta av de positiva effekter som filmproduktioner skapar är det viktigt att Stockholm kan behålla och attrahera film- och Tv-produktioner och ge förutsättningar för det konstnärliga skapandet.

¹ Global Screen Production – The Impact of Film and Television Production on Economic Recovery from COVID-19, Olsberg•SPI, 2020

² Filminstitutets publikundersökning 2023 i Filmåret i siffor 2023, SFI, 2024

³ Global Screen Production – The Impact of Film and Television Production on Economic Recovery from COVID-19, Olsberg•SPI, 2020

⁴ <https://nordiskfilmogtvfond.com/news/stories/norwegian-government-ups-film-budget-and-filming-incentives-for-2024>

⁵ <https://nordiskfilmogtvfond.com/news/stories/danish-film-agreement-2024-2027-secures-biggest-funding-in-decades-for-industry>

⁶ <https://www.skane.se/om-region-skane/nyheter/2024/okad-stod-till-film--och-tv-serieproduktion-starker-skane-som-filmregion/>

Region Stockholm och Stockholm stads gemensamma initiativ; den regionala filmfonden Film Stockholm AB, arbetar för stockholmarna. Det huvudsakliga syftet är att skapa värde för dem, i enlighet med stadens och regionens mål. Den här skriften beskriver vad Stockholm har att vinna på att satsa på film- och Tv-produktion och varför regional finansiering av film- och Tv-produktioner spelar roll för Stockholm och de som bor här.

Film Stockholm AB

- Film Stockholm AB ägs av Region Stockholm och drivs i nära samarbete med Stockholms stad.
- Film Stockholm AB, har i uppdrag att skapa förutsättningar för film- och tv-produktion i huvudstadsregionen genom samproduktion, filmkommissionär verksamhet och talangutveckling.

Film och Tv-produktion bidrar till en stark, innovativ och kreativ region

Skapar snabbt tillväxt och sysselsättning

Film och Tv-produktioner kan på kort tid skapa stora ekonomiska värden och tillväxt i en region. Detta är den huvudsakliga anledningen till varför såväl länder som regioner konkurrerar om att attrahera produktioner.

Film- och Tv-produktioner genererar arbetstillfällen, spenderar stora summor i den region där produktionen sker och ger inkomster till de som arbetar inom produktionen. Genom att större delen av produktionen genomförs där majoriteten av filmarbetarna bor kan en större del av budgeten för en produktion läggas på kostnadsposter som gynnar produktionens kvalitet istället för på boende och resor. Detta är även mer hållbart.

Unikt för film- och Tv-produktioner är att en stor del av produktionskostnaderna spenderas på sektorer utanför den egna branschen. Studier har visat att så mycket som 67 procent av produktionskostnaderna investeras i andra branscher, så som transporter, kost/logi, resor, hantverkare, företagstjänster, hotellnätter etc. Filmsektorn skapar uppskattningsvis dubbelt så många jobb i andra branscher som inom den egna branschen.⁷ Detta innebär sammantaget att filmproduktionen inte bara gynnar den egna sektorn, utan också har en spridningseffekt på den bredare ekonomin.

**67 PROCENT
AV PRODUKTIONS-
KOSTNADERNA IN-
VESTERAS I ANDRA
BRANSCHER**

⁷ Global Screen Production – The Impact of Film and Television Production on Economic Recovery from COVID-19, Olsberg•SPI, 2020

Mellan 38 och 47 procent av filmproduktionens utgifter har en positiv inverkan på andra kreativa branscher.⁸ Kreativa branscher bidrar till innovation inom andra branscher, inte minst vad gäller den digitala utvecklingen. Under 2023 investerade Film Stockholm 16,3 mnkr på samproduktioner och talangutveckling.

Finansieringen möjliggjorde tillkomsten av 23 film- och dramaproduktioner som har bidragit med arbetstillfällen och gynnat lokala näringsidkare. Sedan 2021 har de projekt som Film Stockholm samproducerat använt sig av cirka 500 underleverantörer med säte i Stockholm. Varje enskild produktionsdag som förläggs i Stockholmsregionen genererar spend här.

Den totala prognosticerade spenden i Stockholm för Film Stockholms samproduktioner uppgick under 2023 till drygt 176 mnkr. De produktioner som hittills redovisat sedan Film Stockholms start visar på att prognoserna nås med god marginal.

DEN TOTALA
PROGNOSTICERADE
SPENDEN I STOCKHOLM FÖR
FILM STOCKHOLMS
SAMPRODUKTIONER UPPGICK
UNDER 2023 TILL DRYGT

176 MNKR.

UNDER 2023
INVESTERADE
FILM STOCKHOLM
16,3 MNKR
PÅ SAMPRODUKTIONER
OCH TALANG-
UTVECKLING.

Spend

Med "spend" menas produktionsrelaterade kostnader som avser löner till anställda eller uppdragstagare som är folkbokförda i Stockholms län, inköp av varor och tjänster från företag baserade i länet, inräknat ersättning till uppdragstagare eller företag som utgår i anledning av utfört uppdrag i Stockholms län eller avsedda regionen.

Främjar besöksnäringen

Film- och Tv-produktioner bidrar till besöksnäringen i en kommun, en region eller ett land. Regionens attraktionskraft och varumärke stärks. När färdiga produktioner når en publik förstärker de bilden av regionen som en möjlig plats för kommande produktioner och av Sverige som filmland. Det finns många exempel på hur film- och Tv-produktioner skapat betydande effekter på besöksnäringen. Turistströmmarna till Kroatien ökade markant efter att teveserien Game of Thrones spelades in där och Harry Potter - filmerna beräknas ha genererat runt 5,3 miljarder dollar till Londons ekonomi.⁹ Millennium-filmerna genererade i sin tur närmare 1 miljard kronor för turism- och besöksnäringen i Stockholmsområdet.¹⁰

”

Turistströmmarna till Kroatien ökade markant efter att teveserien Game of Thrones spelades in där och Harry Potter-filmerna beräknas ha genererat runt 5,3 miljarder dollar till Londons ekonomi.

⁸. Creative Industries Ripple Effect, Olsberg•SPI, 2017

⁹. <https://unforgettablecroatia.com/blog/destinations-biggest-income-film-tourism>

¹⁰. Fler filminspelningar till Sverige, Tillväxtverket, 2017

Film- och tv-sektorn sysselsätter fyra gånger så många och har en fem gånger större omsättning än regionens blomstrande musiksektor.

Stockholm – en unik filmregion med stor potential

Stockholmsregionen är landets viktigaste nav för de kulturella och kreativa branscherna. De kulturella och kreativa branscherna är ett av sju styrkeområden i RUFS 2050 och i Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen. Branscherna har vuxit avsevärt under det senaste decenniet och är idag både större och mer produktiva än många traditionella basindustrier. De kulturella och kreativa branscherna sysselsätter nära 88 000 personer i Stockholms län.¹¹ Detta utgör ungefär 7 procent av den totala sysselsättningen i länet. Inom Stockholms kommun utgör de som arbetar inom kulturella och kreativa branscher mer än en tiondel av den totala sysselsättningen.¹² Film- och Tv-sektorn sysselsätter fyra gånger så många och har en fem gånger större omsättning än regionens blomstrande musiksektor.¹³

Stockholm är unikt inom filmområdet med högkvalitativ talang och kompetens inom filmens hela näringskedja. Här finns flera ledande utbildningar med stor relevans för filmsektorn, så som Stockholms dramatiska högskola och Konstfack. Här finns manusförfattare, regissörer och producenter i världsklass. I Stockholm finns alla led i en filmproduktion från idé till efterbearbetning och specialeffektsstudios av högsta kvalitet. Aktörer som verkar inom filmbranschen i Stockholm är ofta internationellt anlitade. Över hälften av landets produktionsbolag och företag som arbetar med efterproduktion av film och TV finns i Stockholm.¹⁴

¹¹ Stockholmsregionens styrkeområden – Nuläge och utveckling 2010–2021, Region Stockholm, 2023

¹² Stockholms kulturkartor, Stockholms stad, 2022

¹³ Creative & Cultural Industries in Stockholm, Stockholm Business Region, 2021

¹⁴ SCB, Företagsregistret

Varför behövs regional och kommunal finansiering för film- och Tv produktion?

En förutsättning för att attrahera och behålla film- och Tv-produktioner

Till skillnad från många andra branscher är det långt ifrån en självklarhet att verksamma inom film-och Tv-branschen arbetar där de är bosatta. Produktion av film och Tv är kostsamt och finansieringen av en film eller dramaserie är en lång och komplicerad process. Filmbranschen skapar tillväxt och andra värden långt utanför den egna branschen, men för produktionsbolagen själva är marginalerna i regel mycket små.¹⁵ Tillgång till finansieringskapital är därför avgörande för var producenten förlägger en produktion. Många av produktionsbolagen i Stockholm förlägger sina produktioner till annan plats än i just Stockholm.

”

Tillgång till finansieringskapital är avgörande för var producenten förlägger en produktion.

För att stärka möjligheterna att attrahera filmproduktion har flera svenska regioner upprättat regionala filmfonder. Fondernas investeringar i samproduktioner är villkorade till att medlen ska spenderas i den egna regionen. De regionala fonderna är en viktig del i svensk films ekosystem och filmfondernas andel av finansieringen har över tid ökat.¹⁶

Film Stockholm har idag en årlig samproduktionsbudget på cirka 15 mnkr. Andra regionala filmfonder, som Filmpool Nord och Film i Skåne, har en samproduktionsbudget som varierar mellan 18 och 30 mnkr var.¹⁷ Film i Väst är den i särklass största regionala filmfonden i Sverige med en samproduktionsbudget på omkring 90 mnkr. Detta ger Film i Väst möjlighet att i större utsträckning samproducera internationella filmer som får internationell uppmärksamhet.

Ju större del en samproducent har gått in med film eller serie desto större möjligheter finns till återinvestering och till kravställan. Det handlar, exempelvis, om att ställa krav på hållbarhet, synlighet och kommunikation eller på att en viss nivå av produktionens spend ska ske i den samproducerande regionen. Ju större andel av produktionen som finansieras i en viss region desto större del av produktionerna sker där. Vissa produktioner har en tydlig innehållsmässig koppling till olika delar av Sverige. Då är det naturligt att olika regionala fonder går in med olika insatser i samma projekt. Det är dock alltid kraven från den som står för den största finansieringen som har mest inflytande.

¹⁵. Creative & Cultural Industries in Stockholm, Stockholm Business Region, 2021

¹⁶. Filmåret i siffror 2022, SFI, 2023

CASE: En dramaserie av ett stockholmsbaserat produktionsbolag.

Manus utspelar sig i stockholms-specifika stadsmiljöer samt i landsbygdsmiljöer som skulle kunna spelas in i Stockholmsregionen.

Produktionen har en **budget** på cirka 55 mnkr. Film Stockholm står för 2 mnkr.

Att inspelning skett utanför Stockholm innebär **mer-kostnader för produktionen på cirka 1,5 mnkr** i form av resor och boende på annat ort.

Projektet har en **prognosticerad spend** i Stockholmsregionen på ungefär 9 mnkr.

En film- och/eller drama-produktioner produceras ofta på mellan **fem och tio olika platser och länder**

Teamet består av 50 personer. Mer än hälften av dessa är bosatta i Stockholm.

Filminspelning

Större delen av produktionen spelas in **på andra orter** för att få ihop finansieringen.

Totalt cirka 45 inspelningsdagar. **Fem av inspelningsdagarna är förlagda till Stockholmsregionen.**

Exempel från ett realistiskt produktionsupplägg.

Skapa förutsättningar för en blomstrande filmbransch – idag och imorgon

Svensk film och svenska filmskapare prisas regelbundet vid världens största filmfestivaler och svenska filmarbetare är attraktiva på den internationella marknaden. För att behålla en hög kvalitet och säkra inhemsk utveckling av svensk filmkonst och svenska produktionsbolag är offentlig finansiering den tyngsta faktorn. Svenska Filminstitutet är fortsatt den största offentliga finansiären av långa spelfilmer.¹⁸ När det kommer till dramaproduktion är kanalhusen de största finansiärerna. Andelen av finansieringen från regionala och andra fonder blir dock av nödvändighet allt större.

Regionala filmfonder spelar en viktig roll i att bredda utbudet och möjliggöra långsiktig utveckling av svensk film med svenska kreatörer och innovativa svenska produktionsbolag. En mångfald av aktörer främjar nytänkande och är en framgångsfaktor för svensk filmproduktions särart.

Stockholmsregionen har goda förutsättningar att bidra till att utveckla den svenska filmen som konstform. Det är viktigt att skapa goda förutsättningar för den talang och kompetens som finns i huvudstadsregionen.

Svensk film konkurrerar på en internationell marknad. Svenska konsumenter, och då särskilt den yngre generationen, väljer i allt högre grad bort svensk långfilm. Kvalitativa och relevanta produktioner på svenska som attraherar konsumenterna förutsätter satsningar på talangutveckling och en mångfald av röster.

Film Stockholms priser

- År 2023 fick Film Stockholms samproduktioner totalt 30 olika priser.
- Årets Guldbaggevärd för bästa film 2023 var, samproduktionen **Paradiset brinner** som Film Stockholm samproducerat.

¹⁷ Budgeten varierar något mellan olika år. Film i Skåne kommer under perioden 2024-2026 att ha en förstärkning på 5 mnkr extra.

¹⁸ År 2023 var Svenska Filminstitutets stöd till utveckling och produktion 396 mnkr. Detta inkluderade drygt 44 mnkr för Covid-19 krisstöd.

Långsiktighet och stabilitet

Modellerna för finansiering ändras ständigt men produktionsbolagens behov av en långsiktig planering består.

Amerikanskägda strömningstjänster som Netflix och Amazon Prime Video har under de senaste åren investerat stort i produktion av lokalt originalinnehåll. Strömningstjänsterna möjliggör produktioner men kan välja att inte fortsätta sin produktion i Sverige. Offentlig finansiering är viktig för att skapa förutsägbarhet, långsiktighet och stabilitet i utvecklingen av svensk film. De senaste åren har visat på en nedgående investeringsvilja hos såväl distributörer som säljagenter och privata investerare.¹⁹

Antalet ansökningar till Film Stockholm ökade med drygt 20 procent mellan år 2022 och 2023. Ansökningar för lång spelfilm ökade motsvarande period med drygt 50 procent.

De immateriella rättigheterna är en del av ett produktionsbolags långsiktiga affärsmodell. Internationella strömningstjänster kan erbjuda fullfinansiering av projekt mot bland annat ett ägande av rättigheterna. Regionala fonder och annan offentlig finansiering spelar en viktig roll i att säkra de svenska produktionsbolagens äganderätt till det de producerar.²⁰

¹⁹ Svenska Filminstitutets resultatredovisning 2023

²⁰ All that is solid melts into air – Public Film Funding at a Crossroads II, Tomas Eskilsson/Film i Väst, 2023

Kompletterar annan offentlig finansiering

År 2022 infördes ett nytt statligt stöd för att stimulera till fler film- och Tv-produktioner i Sverige. Stödet är ett produktionsincitament som innebär att producenter kan söka stöd för 25 procent av de kostnader som är nödvändiga för att genomföra en produktion i Sverige. Det är samtidigt viktigt att det begränsade nationella produktionsincitamentet kan haka i och växla upp andra offentliga medel. Ökad regional finansiering ger bättre möjlighet till ökat statligt stöd till filmbranschen i Stockholmsregionen.

Minskad miljöpåverkan

En genomsnittlig europeisk spelfilm skapar 192 ton Co2.²¹ De största utsläppen sker inom ramen för produktionen. Det område som har den mest betydande påverkan på miljön är transporter.

Stockholms stad och regionen har goda möjligheter att bidra till en mer hållbar filmproduktion. Här finns en välfungerande infrastruktur för el, sophantering, vatten och avlopp. Film Stockholm arbetar aktivt med att bidra till att förbättra förutsättningarna för hållbarhetsarbetet inom filmbranschen i Stockholm. Det sker bland annat, genom samarbeten med andra filmaktörer för att visa på goda exempel, kunskapsdela och inspirera.

Samproduktioner mellan olika regioner och länder blir allt vanligare. Även om internationellt samarbete i flera avseenden är positivt riskerar det samtidigt att skapa ett större CO2 avtryck då resande och transporter ökar. Om Film Stockholm, parallellt med det hållbarhetsarbete som pågår inom staden och regionen, hade möjlighet att finansiera större delar av produktioner skulle fler produktioner få möjlighet att stanna i Stockholm. Detta skulle minska mängden CO2, samtidigt som det skapas fler arbetstillfällen och investeringar i Stockholmsregionen. ●

²¹. Greening the European Audiovisual Industry, EU-kommissionen, 2021

 **Film
Stockholm**

VI ÄR EN DEL AV
REGION STOCKHOLM

Stockholms
stad